

SIMON KUNNAN LAUSUNTO

Asia: Laphan luonnos 2026 talousarvion päätöksenteon yhteydessä päätettäviksi palveluverkkolinjauksiksi ja vuonna 2026 toteutettaviksi muutoksiksi

Simon kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. Peruspalvelujen asiointialue

Luonnoksessa esitetään uutta palveluverkkolinjauksissa käytettävää peruspalvelujen asiointialueen käsitettä sekä esitetään, että **SIMO – KEMINMAA – KEMI** määritellään yhdeksi asiointialueeksi. Ainoastaan toinen useampaa kuntaa koskeva asiointialue on Savukoski – Pelkosenniemi ja muut peruspalvelujen asiointialueet ovat kunnat itsenäisinä.

Simon kunta ei hyväksy yhteistä peruspalvelujen asiointialuetta yhdistettynä Keminmaan ja Kemin kanssa. Simon kunta tulee säilyttää omana peruspalvelujen asiointialueena. Peruspalvelujen asiointialueena Simon kunta muodostaa oman vahvan asiointialueen ruokakauppoineen, apteekkipalveluineen, perustason liikunta- ja kulttuuripalveluissa, kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Pankkien ja viranomaisten kasvokkaihin palvelupisteisiin ei Laphalla eikä Simon kunnalla ole vaikutusmahdollisuutta eikä niillä tule missään muotoa määritellä peruspalvelujen asiointialuetta. Simon kunnan julkinen liikenne ei käytännössä mahdollista asioimista lainkaan esim. Keminmaassa. Asiointi Kemiin onnistuu julkisella liikenteellä vain osasta kuntaa. Tämäkään ei tue näin laajaa peruspalvelujen asiointialuetta ja toteutuessaan heikentää olennaisesti Simon kuntalaisten yhdenmukaista oikeutta saada peruspalveluja.

2. Kotiin annettavat palvelut – vahvistuvat, monipuolistuvat ja kohdentuvat tarpeiden mukaan

Kotisairaaloimintojen kehittäminen nähdään positiivisena asiana ja sitä on Simon kunnassa jo toteutettu Oulukaaren kuntayhtymän aikana. Samoin muidenkin kotiin vietävien palvelujen lisääminen ja kehittäminen nähdään peruspalveluja vahvistavana ja positiivisena kehityssuuntana edellyttäen, että näihin toimiin varataan riittävä resurssi.

3. Sotokeskuksen perustason avopalvelut – pääosin ennallaan lähipalveluna

Simon kunta pitää perustason avopalveluiden tarjoamista ennallaan lähipalveluna tärkeänä periaatteena. Tämän vuoksi Simon kunta tulee säilyttää omana peruspalvelujen asiointialueena eikä yhdistää Keminmaan ja Kemin kanssa. Simon kunnan sotokeskuksen nykyinen lähipalvelutaso on asianmukainen.

4. Kuntakeskusten ulkopuolella olevien kylien palvelut – räätälöidään

Opiskeluhuollon ja kouluterveydenhuollon palvelut tulee toteuttaa kouluilla. Tilakustannukset eivät saa olla ohjaavina vaan palvelujen tarjonta ja alati lisääntyvä tarve. Simon uuteen yhtenäiskouluun on rakennettu ja toteutettu Laphan toivomusten mukaiset kouluterveydenhuollon tilat odotustiloineen ja lepohuoneineen.

Nähdään hyvänä, että kuntakeskusten ulkopuolella kouluikäisten hammastarkastukset toteutetaan kouluilla, jos tilakustannus on kohtuullinen tai koululla on tarjota liikuteltavalle palvelulle soveltuva tila. Siimossa Maksniemen koululla löytyy soveltuvaa tilaa kohtuullisin tilakustannuksin.

1-, 3- ja 5-luokkalaisten neuvola-asetuksen mukaiset hammastarkastukset pyritään järjestämään koululle jalkautuvana palveluna. Tätä pidetään hyvänä käytäntönä.

Suunnitellut liikkuvat soteasemat tai – palvelut nähdään tarpeelliseksi. Etäisyytenä esitetty 80 km on liian pitkä ja esimerkiksi 50 km kohtuullisempi. Lapha päätti lakkauttaa Simon kunnasta Ylikärpän kylän kuukausittainen terveydenhoitajan vastaanottopalvelu 1.11.2025 alkaen, mistä päätöksestä kunta teki oikaisuvaatimuksen ja pyynnön jatkaa toimintaa sekä kehittää palvelutoimintaa juuri myös muihin kaukaisiin kyliin. Oikaisuvaatimus hylättiin. Julkisen liikenteen puuttuminen ikääntyvissä pitkien välimatkojen kunnissa on todellinen haaste asukkaille saada peruspalveluja. Hoitamattomuus ei ole ratkaisu.

5. Vuodeosastot, kiirevastaanotot, päivystykset ja jalkautuva erikoissairaanhoito – keskitetään vahvemmiksi yksiköiksi

Simon kunnan vuodeosaston lakkauttaminen ja siirto Kemiin on päätetty jo aikaisemmin Laphan päätöksillä vuodelta 2024 lähinnä ilmoitusasiana ja keskittäminen toteutuu jo marraskuussa 2025. Tämä keskittäminen vaikeuttaa suuresti mm. simolaisten vierailuja vuodeosastoilla olevien, pääasiassa ikääntyneiden, läheisten luona. Keskittämisellä on inhimillisestä näkökulmasta suuria vaikutuksia.

Simon kunta pitää erittäin tärkeänä, että hoitajien kiirevastaanotto ja hoidontarpeenarviointi jatkuu suunnitellusti kaikilla paikkakunnilla. Samoin pidetään tärkeänä, että suun terveydenhuollossa virka-aikaista kiirevastaanottoa tarjotaan kaikissa yksiköissä aukioloaikojen puitteissa, myös Siimossa.

Suunniteltu terveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys järjestetään Simon kunnan osalta jo nykyisellään Kemissä ja se on ollut toimivaa.

Lounaiselle alueelle suunniteltu sosiaalipäivystyksen vahvistus nähdään myönteisenä ja tärkeänä.

6. Alueellisten kotisairaaloiden käynnistäminen

Simon kotisairaalan toimintojen käynnistäminen on tärkeää, mutta yhdistämistä Lounaislapin alueelliseen kotisairaalaan (Kemi-Keminmaa-Tornio) ei nähdä hyvänä vaan paremmaksi nähdään yhteistyö Simon oman asiointialueen kanssa.

7. Asumispalvelut

Ikääntyneiden asumispalvelut tulisi järjestää perustason asiointialueella Siimossa. Myös tämä näkökulma puoltaa Simon kunnan omaa asiointialuetta.

Ikääntyneiden asumispalveluissa on toivottavaa, että vaikka etäisyydet muihin asiointialueisiin olisivat kohtuulliset, asumispalvelut järjestetään oman palvelualueen kapasiteettia hyödyntäen.

Periaate järjestää vammaisten asumisen tuki ensisijaisesti perustason asiointialueilla on asiallinen. Simon kunnan Lohipirtti on tarkoitukseen rakennettu hyväkuntoinen asumispalveluyksikkö, joka mahdollistaa asumisen omassa kunnassa.

8. Lastensuojeluyksiköissä lisätään oma yksikkö Lounaiselle alueella

Lastensuojelun sijaishuollon oman toiminnan vahvistaminen omalla Lounaisella alueella nähdään tarpeellisenä. Laphan investointiesitykseen sisältyy 14-paikkainen lastensuojeluyksikkö Lounaiselle alueelle. Simon kunnalla on tarjota keskeinen toimiva rakennuspaikka uuden koulukampuksen vieressä. Simon kouluttimella on mahdollisuus järjestää koulutoimintaa ja oppimisen tukea sijoitetuille lapsille. Toimivia tiloja on sekä uudella että vanhalla koululla.

9. Somaattinen erikoissairaanhoito – toiminta painottuu LKS:aan ja OYS:aan

Simon kunta ei hyväksy, että Länsi-Pohjan sairaalan toiminta muutetaan vastaamaan lähinnä alueen perusterveydenhuollon tarpeita ja että alueen muut terveystalvelut mitoitetaan tämän mukaisesti. Emme hyväksy, että erikoissairaanhoitoon luettavia palveluita tarjotaan alueellamme suppeasti vain perusterveydenhuollon yhteydessä. Nykyinen taso on säilytettävä!

Meri-Lapin alueen kunnat ja kuntalaiset ovat syvästi huolissaan sote-palveluiden tulevaisuudesta sekä alueemme elinvoimasta. Rahoituslakiin sisältyvät ratkaisut sekä Laphan omat päätökset uhkaavat heikentää olennaisesti palvelutarjontaa tavalla, joka ei millään muotoa turvaa yhdenvertaista hoitoon pääsyä eikä alueiden välistä tasa-arvoa. Palvelutaso 57.000 asukkaan kohdalla heikkenee merkittävästi. Myös Meri-Lapin asukkailla on oikeus tarvittaessa erikoissairaanhoidon palveluihin ja myös raskaamman kirurgian leikkauksiin omalla alueella. Myös alueen merkittävä teollisuus tarvitsee LPKS:ää!

Toimintojen keskittäminen johtaa tarpeettomaan ambulanssi- ja kuljetusralliin sekä pitkiin, jopa henkeä uhkaaviin, kuljetusmatkoihin. Simosta asiointisuunta on luonnollisesti Oulu ja OYS, mikä puolestaan lisää Laphan kustannuksia.

Simossa 10.11.2025

SIMON KUNNANHALLITUS